

EKONOMSKI SEKTORI

EKONOMSKI SASTAV STANOVNIŠTVA

- ekonomski sastav dijeli stanovništvo prema **aktivnosti** i **djelatnosti**

PREMA AKTIVNOSTI

PREMA DJELATNOSTI

GOSPODARSKI AKTIVNO ST.

- svi **zaposleni**
- **trenutačno nezaposleni** i oni koji **traže posao** po prvi put
- svi koji **obavljaju neki posao ali nisu u radnom odnosu** (*slobodni umjetnici, poljoprivreda, ribarstvo...*)

GOSPODARSKI NEAKTIVNO ST.

- osobe koje **imaju vlastita primanja** ali ne obavljaju neku djelatnost (*umirovljenici, stipendisti...*)
- **uzdržavane osobe**, tj. gospodarski ovisne osobe (*djeca, učenici, studenti...*)

SASTAV STANOVNIŠTVA **PREMA DJELATNOSTI**

- sektori djelatnosti:
 - 1. primarni (I):** poljoprivreda, ribarstvo, šumarstvo i lov – poljoprivredna civilizacija
 - 2. sekundarni (II):** industrija, rudarstvo, energetika, građevinarstvo i proizvodno zanatstvo – industrijska civilizacija
 - 3. tercijarni (III):** promet, trgovina, turizam, ugostiteljstvo, novčarstvo i uslužno zanatstvo – uslužno društvo ili tercijarna civilizacija
 - 4. kvartarni (IV):** školstvo, zdravstvo, vojska, policija, uprava, znanost, kultura i sport – zanimanja koja ne privređuju izravno već se financiraju iz proračuna
 - 5. kvintalni (V):** informatičke djelatnosti
- primarni i sekundarni sektor su **proizvodni**, dok su ostali **uslužni** (neproizvodni) sektori
- u statistici se tercijarni, kvartarni i kvintalni sektor svrstavaju zajedno u **tercijarni sektor**

SASTAV STANOVNIŠTVA **PREMA DJELATNOSTI**

– prema redoslijedu sektora države se svrstavaju u tipove:

1. **poljoprivredni tip (I-II-III)**

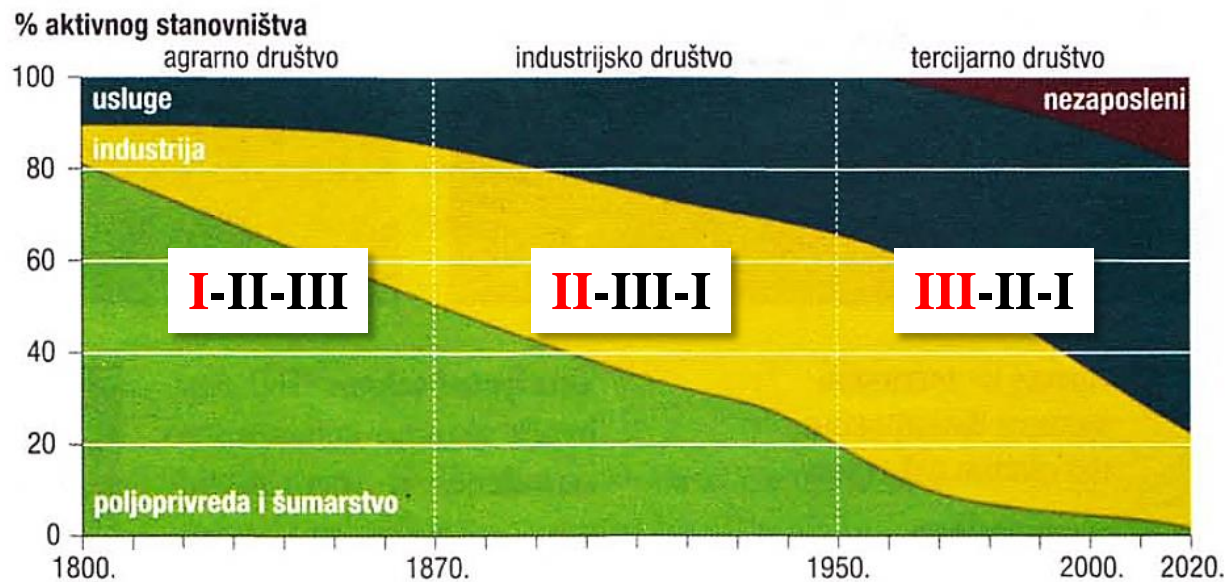
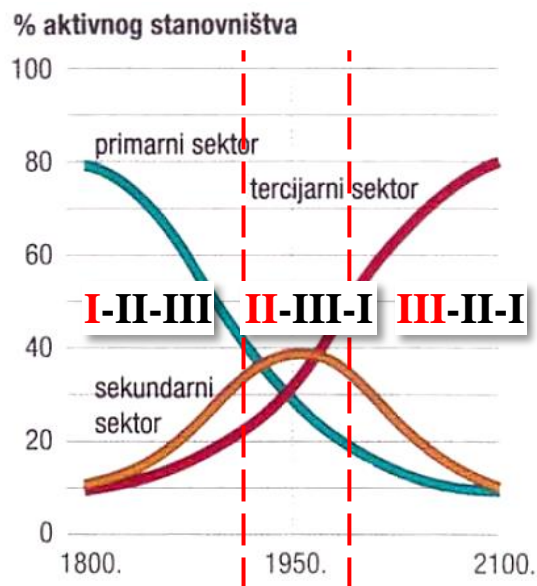
- do sredine 19. st
- većina stanovništva radi u **poljoprivredi** (80%)

2. **industrijski tip (II-III-I ili II-I-III)**

- u prvoj polovici 20. st
- većina stanovništva radi u **industriji**, najmanje u poljoprivredi

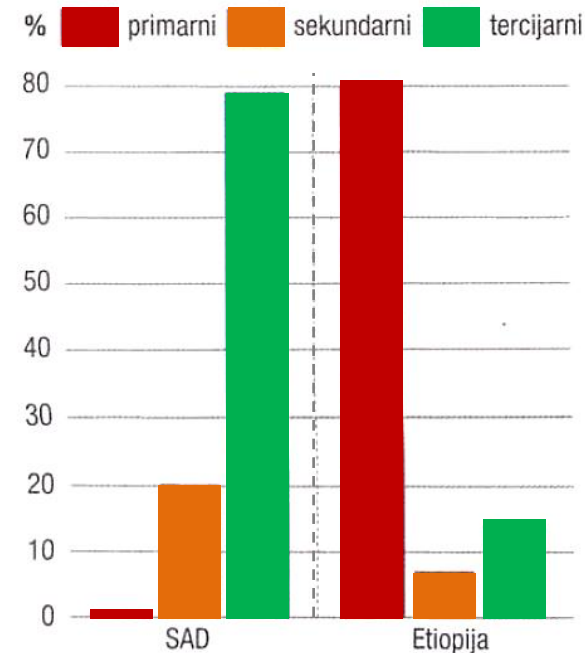
3. **uslužni tip (III-II-I)**

- sredinom 20. st
- najviše ljudi radi u **uslužnom sektoru**, a najmanje u poljoprivredi (do 5%)

RAZLIKE U UDJELIMA SEKTORA DJELATNOSTI PO DRŽAVAMA

- **slabije razvijene zemlje** imaju veći udio stanovništva u **primarnom** sektoru
 - npr. Nepal i Burundi imaju više od 90% poljoprivrednog stanovništva
- **razvijenije zemlje** imaju veći udio st. u **tercijarnim**, **kvartarnim** i **kvintalnim** djelatnostima, dok u primarnim udio jako mali (do 2%)
 - npr. SAD ima 1,6% poljoprivrednog stanovništva
- **BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (BDP)** – vrijednost proizvedenih dobara i usluga u jednoj godini
- **prema udjelu BDP-a:**
 - **primarni sektor** najviše pridonosi BDP-u u **siromašnim** zemljama (Somalija, Liberija, Gvineja Bisau)
 - udio **sekundarnog sektora** u BDP-u najveći je u državama **bogatim naftom** (Saudijska Arabija, Katar...)
 - udio **tercijarnog, kvartarnog i kvintalnog** sektora u BDP-u najveći je u **razvijenim zemljama**

Gospodarska struktura stanovništva SAD-a i Etiopije

